

Anna Makkonen (14.7.2006 alkaen Anna Kuismin) -bibliografia

Laadittu syksyllä 2006.
Laatija Eeva-Liisa Haanpää

Bibliografiaa ylläpidetään jatkuvasti. Päivitetty viimeksi 6/2013.

Sisällys

A. Artikkelit.....	1
B. Kirjat.....	5
C. Kirja-arvostelut, esittelyt ym.	7
D. Anna Makkosen kirjoittamien ja toimittamien teosten arvostelut.....	8
E. Haastattelut ym.....	10

A. Artikkelit

Ukko Kaaronin synty: geneettisen tutkimuksen lähteistä. – *Kirjallisuudentutkijain Seuran vuosikirja* 32 (1980), s. 126–140.

Panorama de la prosa finlandesa. – *Nueva Estafeta*, 39 (febrero 1982), s. 75–79.

The Age of Iron. – *Books from Finland* 16 (1982): 3, s. 89–93.

Romaani alkaa siitä. Marko Tapiosta ja metafiktiosta. – *Parnasso* 35 (1985): 2, s. 83–92.

Avaimia Juha Mannerkorven *Avaimien*. Raamatusta, intertekstuaalisuudesta, tulkinasta. – *Kirjallisuudentutkijain seuran vuosikirja* 40 (1986), s. 63–82.

Babel and Gethsemane: biblical myths in "The key" by Juha Mannerkorpi. – *Scandinavian Studies*, 58 (1986): 1, s. 37–47.

Romaanihenkilön ylösousemus. – *Parnasso* 36 (1986): 1, s. 4–9.

Trick or Treat. Matti Pulkkinen and His Controversial Novel. – *Books from Finland*, 20 (1986): 1, s. 35–38.

Kerrottua narsismia. Marko Tapion *Korttipelisatu* ja miehuuden dekonstruktio. – *Kirjallisuudentutkijain seuran vuosikirja* 41 (1987), s. 13–35.

Kuka on kukkulan kuningas?: tekijä, teos, teksti vai lukija? – *Lukija*, 1988:1, s. 28–29.

Lukija ja tekstin vuoropuhelu: lukemisen luokkakuva. – *Äidinkielen opettajain liiton vuosikirja* – 35 (1988), s. 121–124.

Kulttuuri ja keskustelu. Keskustellaanko? – *Kritiikin uutiset* 1989: 2, s. 3.

Naisen osa, köyhän osa. Olga Hirvosen kertomus elämästä. – *Naistutkimus – Kvinnoforskning* 1989:1, s. 3–14.

Tulkinta ja ylitulkinta: 156 x Raija Siekkisen "Lasia". – *Kirjallisuuden kentillä: kirjoituksia kirjallisuuden sosiologiasta ja reseptiosta*. Toim. Markku Ihonen. Tampere: Tampereen yliopisto, 1989, s. 5–32. (Acta Universitatis Tamperensis. Ser. A; vol. 270).

Viimeinen lomake. – *Uutelo* 1989, s. 11.

Kuin noetun saunanikkunan läpi. Oman ja vieraan ongelmasta Marko Tapion Terassissa. – *Taiteen kritiikki. Professori Aarne Kinnusen 60-vuotispäiväksi*. [Toimittaja Arto Haapala]. Porvoo: WSOY, 1990, s. 193–206.

Arkistosta elämään ja elämästä arkistoihin. – *Elias* 1991:4, s. 12–16.

Itseapuryhmiä kirjoittajille. – *Naistutkimus – Kvinnoforskning* 4 (1991): 3, s. 70

Modernistinen vastoin tahtoaan. Henkilön ja romaanin eheyden ongelma Marko Tapion Aapo Heiskasen viikatetanssissa. – *Monikasvoinen subjekti*. Toim. Juha Hyvärinen. Turku: Turun yliopisto, 1991, s. 147–156. (Taiteiden tutkimuksen laitos. Sarja A; n:o 23).

Norsunluutornista elämän lähteelle. Aapo Heiskasen viikatetanssi ja taiteilijan monet hahmot. – *Helsingin Sanomat* 15.9.1991.

- Kokeilijoita ja sivullisia. Näkökulmia 1950-luvun proosaan. – *Avoim ja suljettu*. Toim. Anna Makkonen. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1992, s. 93–121.
- Outo purkaus. – *Parnasso* (1992): 5, s. 304. (Tuulikki Valkosen Romaani katsoo peiliin -teoksen arvosteluun "Tutkimus katsoo peiliin". – *Parnasso* (1992): 4, s. 237–244.
- Kaksi elämää, kaksi kuolemaa. – *Parnasso* 43 (1993): 5, s. 278–280.
- Tietoa napin painalluksella. – *Elias* 1993: 4, s. 27.
- Teatterikeskustelua. – *Yön ja päivän kartta: novelli ja tulkinta*. Toim. Kirsti Mäkinen. Helsinki: WSOY, 1993, s. 52–54.
- Normaalia arkea etsimässä. Naisen päiväkirja. – *Kodin kuvalehti*, 1995: 20, s. 68–71.
- Norsunluutorni ja pyhä lähde. – *Loogillista ihmettelyä. Kirjoituksia Marko Tapiosta*. Toim. Miisa Jääskeläinen. Saarijärvi: Tapperien taideseura, 1995, s. 71–74.
- Pamfletista tunnustukseen. Lajimurros 1960- ja 1970-luvuilla. Esimerkkinä Christer Kihlmanin Ihminen joka järkkäsi. – *Helmi, simpukka, joki*. Toimittaneet Markku Ihonen ja Yrjö Varpio. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1995, s. 102–114.
- Prinssi ja koko valtakunta. – *Helsingin Sanomat. Kuukausiliite*, 1995:1.
- Valokeilassa lukija. – *Kuin avointa kirjaa. Leikkivä teksti ja sen lukija*. Toimittanut Mervi Kantokorpi. Lahti: Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus, 1995, s. 177–217.
- Ellan kanssa silkkitiellä. – *Helsingin Sanomat. Kuukausiliite*, 1996:12, s. 105.
- The reception of postmodernism in Finland. – *International postmodernism: theory and literary practice*. Toim. Hans Bertens ja Douwe Fokkema. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 1997, s. 383–386.
- Detecting a Diary. A Case Study from 1905. – *Biography*, 20 (1997): 1, s. 94–101.
- Martha ja Mandi. Pieni suuri historia. – *Helsingin Sanomat*, 14.6.1997.
- Opas poikineen. – *Helsingin Sanomat. Kuukausiliite*, 1997:11.
- Paljastuksia kaikilta vuosilta. Tuoreissa muistelmissa ja tunnustuksissa on miehiä ja vaimoja, tuomareita ja terapeutteja. – *Helsingin Sanomat*, 23.2.1997.
- Paljastuksia kaikilta vuosilta. – *Muodotonta menoa: kirjoituksia nykykirjallisuudesta*. Toim. Mervi Kantokorpi. Helsinki: WSOY, 1997, s. 98–115.
- Postmodernism in Finland. – *International Postmodernism. Theory and Literary Practice*. Toim. Hans Bertens ja Douwe Fokkema. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins 1997, s. 383–386.
- Postikortin takaa. Fulbrighterin kokemuksia. – *Fulbright Center News* 1998:3, s. 18–19.
- Holocaust chronicle, spiritual autobiography, portrait of an artist, novel in the making: reading the Abridged diary of Etty Hillesum. – *Biography*, 22 (1999): 2, s. 237–261.

"My own novel, yes, really!". The early diary of Aino Kallas and reading for the plot. – *Scandinavian Studies*, 71 (1999): 4, s. 419–452.

Merkintöjä epistolaiseseen päiväkirjaan: Eugénie de Guérin ja muuttuvat yleisöt. – *Aisthesis ja poiesis: kirjoituksia estetiikasta ja kirjallisuudesta*. Toim. Arto Haapala ja Jyrki Nummi. Helsinki: Helsingin yliopisto, Taiteiden tutkimuksen laitos. Estetiikka ja yleinen kirjallisuustiede, 2000, s. 235–250.

Minä, Mika ja paalupaikka. – *Hiidenkivi*, 7 (2000): 1, s. 17.

Sokea anoppi ja virtuaaliosoitteet. – *Hiidenkivi*, 7 (2000): 2, s. 25.

Valas ja hai, muuli ja kissa. – *Hiidenkivi*, 7 (2000): 3, s. 29.

Mauka makai keiki Piikoi. – *Hiidenkivi*, 7 (2000): 4, s. 27.

Kadonnut kuningaskunta. – *Hiidenkivi*, 7 (2000): 5, s. 35.

Postikortti ja "hyvä tyyli": Valtun ja Valentin kuolemat *Täällä Pohjantähden alla* -trilogiassa. – *Postikortti sosiaalisessa kontekstissa*. Toim. Ville Laakso & Jan-Ola Östman. Hämeenlinna: Korttien Talo, 2001, s. 101–109.

Mu-umu-uu ja *hanai*-sukulaiset. – *Hiidenkivi*, 8 (2001): 1, s. 25.

Hybris, hamartia ja Hiihtoliitto. – *Yliopisto*, 49 (2001): 5.

Popo ja Picasso. Nuoruuteni yliopistot 1. – *Hiidenkivi*, 8 (2001): 2, s. 32.

lita ja pojat. Nuoruuteni yliopistot 2. – *Hiidenkivi*, 8 (2001): 3, s. 19.

Valtakunnan mestarit. Nuoruuteni yliopistot 3. – *Hiidenkivi*, 8 (2001): 4, s. 15.

Työ on ilomme. Nuoruuteni yliopistot 4. – *Hiidenkivi*, 8 (2001): 5, s. 27.

Vadelmakesä. – *Parnasso*, 51 (2001): 3, s. 257–259.

Valtakunnan mestarit. Nuoruuteni yliopistot 3. – *Hiidenkivi*, 8 (2001): 4, s. 15.

Työ on ilomme. Nuoruuteni yliopistot 4. – *Hiidenkivi*, 8 (2001): 5, s. 27.

Ikäänkuin puhtaalla miellä. Nuoruuteni yliopistot 5. – *Hiidenkivi*, 8 (2001): 6, s. 19.

Arkistot ja löytäminen. – *Helsingin Sanomat*, 30.3.2002. [Kommentti Matti Mäkelälle]

Ei liian paksu armaaksi. – *Helsingin Sanomat*, 13.1.2002.

Elämä ja esimerkki. – *Pietari Päivärinta. Elämäni: perhe-elämällinen kertomus*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2002, s. VII–XVI.

Ja kaikki peilit ovat väärinä. [Kommentti Kalervo Palsan päiväkirjoihin]. – *Helsingin Sanomat*, 20.10.2002.

Kulttuuritahtoa kirjastoihin. – *Kirjastolehti*, 95 (2002): 3.

Taimi, tappo ja Herran kansa. Nuoruuteni yliopistot 6. – *Hiidenkivi*, 9 (2002): 1, s. 28.

Oman elämänsä kertojat. – *Karheita kertomuksia: itseoppineiden omaelämäkertoja 1800-luvun Suomesta*. Toimittanut Anna Makkonen. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2002, s. 7–20.

Otin kynän kynsihini: omaelämäkertoja 1800-luvulta. – *Hiidenkivi*, 9 (2002): 3, s. 18–20.

Carpe diem. – *Parnasso*, 53 (2003): 2, s. 77–80.

Kirjoituksella on kirjoittamaton historia. – *Helsingin Sanomat*, 9.11.2003.

Nuoruuteni yliopistot VII & VIII. Martta ja Maria. Hukanhauta ja Linnunlahti. – *Parnasso* 53 (2003): 4, s. 9–11.

Kuka kunnioitettu rouva? Kaksi Minna Canthin kirjettä vuodelta 1884. – *Hiidenkivi*, 11 (2004): 1, s. 25–27.

Pelagia Johorantytär. – *Mummokirja*. [Toimittaneet] Anna-Liisa Haavikko ja Liisa Vihmanen. Helsinki: Kirjapaja, 2004, s. 135–146.

Tuttu ja tuntematon Onerva. – *Helsingin Sanomat*, 7.3.2004.

Runotyön ja Annan jäljillä eli mistä tämä kirja sai alkunsa. – *Uuden Kuun ja Vihervaaran tytöt*. Toim. Suvi Ahola & Satu Koskimies. Helsinki: Tammi, 2005, s. 10–11.

Herrankukkarossa Madeiralla. – *Matkalehti* 2005:3, s. 82–83.

Ääni ja vimma – ensimmäiset eduskuntavaalit Marttilan Ollilassa. – *Arkistoviesti*, 2005: 1, s. 21–24.

Kolm plus üks kosilast. Aino Kallase päevik kui armastusromaan. – *Ruti raamat: artikleid, lugusid ja mälestusi*. Koostanud Sirje Olesk ja Janika Kronberg. Toimetanud Tiina Saluvere. Tartu: Eesti Kirjandusmuuseum, 2006, s. 307–323.

Ompelijattaren päiväkirjasta kansalaisyhteiskunnan syntyyn. – *Bibliophilos*, 65 (2006):1, s. 59–62.

"Waimot ne Laulelit Kiitosta pauhelit". Kaisa Juhantytären virsi, 1831. – *Kohtauspaikkana kieli: näkökulmia persoonaan, muutoksiin ja valintoihin*. Toim. Taru Nordlund, Tiina Onikki-Rantajääskö ja Toni Suutari. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2006, s. 415–427.

Peliä, leikkiä vai totista totta. – *Hiidenkivi* 14 (2007): 1, s. 6–8.

Fakta ja fiktio elämäkerrassa. – *Virke* 2007: 1, s. 16–17.

Muistatko oikein, Minna Nikander?: Juhani Ahon toinen morsian ja jälkiviisauden ongelma. – *Parnasso* 57 (2007): 3, s. 23–24.

"Venhe, pursi vai paatti?: 'Le bateau ivre' ja taistelu uudesta runosta." – *Suomennoskirjallisuuden historia 1*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2007, s. 463–466.

Askelia kirjoituksen kentällä. Kasvatus ja aika 3/2008, 3-5 (yhdessä Kirsti Salmi-Niklanderin kanssa).

http://www.kasvatus-ja-aika.fi/dokumentit/paakirjoitus_0410081637.pdf

Minun oma rakas ystäväni. 1800-luvun kansanihmiset ja lemmen epistolat. – *Pirta* 48 (2009): 3, s. 30–32.

Allakanlehdiltä itsekasvatukseen – sata vuotta kansanmiesten päiväkirjoja. – *Elämäntarina* 10 (2009): 4, s. 48–50.

Baudelairesta Putkinotkoon. Hänet halusin tavata. – *Hiidenkivi* 16 (2009): 3, s. 4–6. [Pekka Tarkan haastattelu]

Elämäkerta ja etiikka [Puheenvuoro]. – *Hiidenkivi* 16 (2009): 6, s. 51.

Ars longa, vita brevis. Anna-Maria Tallgrenin muistojen kirjat 1908. – *Lukemattomat sivut. Kirjallisuuden arkistot käytössä*. Toim. Elsi Hyttinen & Katri Kivilaakso. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2010, s. 200–227.

Hänen itsensä kertomana. 1800-luvun kansanihmiset ja oman elämän kirjoitus. – *Kirjoittava ja lukeva työläinen*. Toimittaneet Kirsti Salmi-Niklander, Sami Suodenjoki & Taina Uusitalo. [Helsinki] : Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura, 2010, s. 21–47.

Efraimin ja Kustaan kronikat. 1800-luvun kansanmiehet historioitsijoina. – *Historiallinen aikakauskirja* 109 (2011): 3, s. 281–295. (yhdessä Kaisa Kaurasen kanssa).

Building the nation, lighting the torch. Excursion into the writings of the common people in nineteenth-century Finland. – *Journal of Finnish studies*. 16 (2012): 1, s. 5–24.

Puhuvat puustaavit. Jaakko Juteini ja rahvaan runoniekat. – *Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran toimitteita* 16. Toim. Liisi Huhtala & Sanna Supponen. Helsinki: Viipurin suomalainen kirjallisuusseura, 2012, s. 80–97.

http://vsks.onsight.fi/wp-content/uploads/2012/03/Toimite-16_valmis.pdf

From family inscriptions to autobiographical novels. Motives for writing in grassroots life stories in 19th-century Finland. – *White field, black seeds. Nordic literacy practices in the long nineteenth century*. Ed. by Anna Kuismin & M. J. Driscoll. – Helsinki: Finnish Literature Society, 2013, s. 101–119.

Preface. Exploring the processes and practices in literacy in the Nordic countries. – *White field, black seeds. Nordic literacy practices in the long nineteenth century*. Ed. by Anna Kuismin & M. J. Driscoll. – Helsinki: Finnish Literature Society, 2013, s. 101–119. (yhdessä M. J. Driscollin kanssa).

B. Kirjat

Suomen kirjailijat 1917–1944: pienoiselämäkerrat, teosluettelot, tutkimusviitteet. Toimitus: päätoimittaja Hannu Launonen, toimitussihteeri Anna Makkonen, toimittajat Maija Hirvonen, Anna Nybondas, Inger Bäcksbacka. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1981. 616 s.: kuv. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; 365).

15 vuosikymmentä: kirjallisia dokumentteja erään seuran historiasta. Toim. Maija Hirvonen, Anna Makkonen ja Anna Nybondas. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1981. 309 s.: kuv. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; 368).

Marko Tapion Aapo Heiskasen viikatetanssi -romaanin syntyprosessista. Helsinki: Helsingin yliopisto, 1982. 283 s. (Helsingin yliopiston yleisen kirjallisuustieteen, teatteritieteen ja estetiikan laitoksen monistesarja; n:o 10). Lisensiaatintyö: Helsingin yliopisto.

Olga Hirvonen. Elämä ja perinne. Helsinki: Kansanrunoustieteen laitos, 1983. 61 lehteä. (S-sarja. Helsingin yliopisto, folkloristiikan laitos; 314)

Kirjallisuudentutkijain Seuran vuosikirja 38. Toim. Anna Makkonen. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1985. 186 s. (Kirjallisuudentutkijain seuran vuosikirja; 38).

Romaani katsoo peiliin: mise en abyme -rakenteet ja tekstienvälisyys Marko Tapion Aapo Heiskasen viikatetanssissa. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1991. 218 s. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; 546). Väitösk.: Helsingin yliopisto.

Avoin ja suljettu: kirjoituksia 1950-luvusta suomalaisessa kulttuurissa. Toim. Anna Makkonen. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1992. 216 s. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; 565).

Karnevaali ja autiomaa: kirjallisuustieteellisiä tutkielmia. Toim. Anna Makkonen ja Teemu Ikonen. Helsinki: Helsingin yliopisto, 1995. 191 s. (Helsingin yliopiston yleisen kirjallisuustieteen, teatteritieteen ja estetiikan laitoksen julkaisusarja; n:o 1).

Sinulle: romaani joka ei uskalla sanoa nimeään tai nainen, kapina, kirjoitus ja historia eli mitä tapahtui kun tämän kirjan tekijä sai käsiinsä erään päiväkirjan vuodelta 1905. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1996. 198 s. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; 636).

Lukija, lähdetkö mukaani?: tutkielmia ja esseitä. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1997. 256 s. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; 689).

Muodotonta menoa: kirjoituksia nykykirjallisuudesta. Toimituskunta: Mervi Kantokorpi, Lasse Koskela, Pirjo Lyytikäinen, Anna Makkonen, Jyrki Nummi. Helsinki: WSOY, 1997. 262 s.

Paljastuksia kaikilta vuosilta: tuoreissa muistelmissa ja tunnustuksissa on miehiä ja vaimoja, tuomareita ja terapeutteja. – *Helsingin sanomat*, 23.2.1997.

Karheita kertomuksia: itseoppineiden omaelämäkertoja 1800-luvun Suomesta. Toimittanut Anna Makkonen Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2002. 327 s.

Kadonnut kangas: retkiä Ida Digertin päiväkirjaan. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2005. 280 s. (Kansanelämän kuvauksia; 67).

Yölauluja: L. Onervan ja Leevi Madetojan kirjeitä 1910-1946. Toim. Anna Makkonen ja Marja-Leena Tuurna. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2006. 510 s. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; 1061).

White field, black seeds: Nordic literacy practices in the long nineteenth century. Ed. by Anna Kuismin & M. J. Driscoll. Helsinki: Finnish Literary Society, 2013. (Studia Fennica. Litteraria; 7).

Books from Finland -lehden toimitussihteeri v. 1980–1983.

Uutelo. Tampereen yliopiston Taideaineiden laitoksen tiedotuslehti 1989–1990. Toim.

C. Kirja-arvostelut, esittelyt ym.

Kirjat joit' ei saatu hyviks, nyt on jauhettuina jyviks! – *Aamulehti*, 12.12.1987.
Arvosteltu teos: Markku Eskelinen, Jyrki Lehtola: Jälkisanat. Helsinki: WSOY, 1987.

Amorfiaanistin muistelmista. – *Parnasso* 38 (1988): 1, s. 40–45.
Esitely teos: Marjaana Jäntti: Amorfiaana. Jyväskylä: Gummerus, 1986.
Urban folklore. – *Books from Finland*. 23 (1989): 2, s. 118.
Arvosteltu teos: Leea Virtanen. Nykymagian käsikirja. Helsinki: Tammi, 1988.
Arvosteltu teos: Leea Virtanen. Suomalainen kansanperinne. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1988.

Kuka lukee mitä? Kirjallisuudentutkimuksen uudet ja vanhat kysymykset. – *Helsingin Sanomat*, 28.3.1989.

Arvosteltu teos: Teokset, taustat, tutkijat. Toim. Jaana Anttila. Helsinki; Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1988. (Kirjallisuudentutkijain seuran vuosikirja; 42).

Pöydänkulmalta maailmalle. Kirjallisuuden naistutkimus lähtee liikkeelle Suomessakin. – *Helsingin Sanomat*, 13.5.1989.

Arvosteltu teos: Sinikka Tuohimaa. Nainen, kieli ja kirjallisuus. Helsinki: Gaudeamus, 1988.
Arvosteltu teos: Pöydänkulma ja maailma. Toim. Irmeli Niemi. Turku: Turun yliopisto, 1988.

Elämä, kertomus ja satasärmäinen nainen. – *Naistutkimus = Kvinnoforskning*, 1994:1.
Arvosteltu teos: Självbiografi, kultur, liv. Red. Christoffer Tigerstedt, J. P. Roos och Anni Vilkkö. Stockholm/Skåne: Brutus Östlings bokförlag Symposion, 1992.

Arvosteltu teos: Satasärmäinen nainen. Toim. Ulla Piela. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1992. (Kalevalaisten naisten liiton julkaisuja). (Kansanelämän kuvauksia; 35).

Naisia luostareissa. – *Naistutkimus = Kvinnoforskning*, 1994:1.

Arvosteltu teos: Unveiled. Nuns talking. Ed. by Mary Loudon. London : Chatto & Windus, 1992.

Rakkautta, tækkejä ja Tolstoita. – *Hiidenkivi*, 3 (1996):4, s. 36.

Arvosteltu teos: Elisabeth Järnefeltin kirjeitä 1881–1929. Toimittanut Suvisirkku Talas. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1996.

Sillisalaattia, edelleen. – *Kirjallisuudentutkijain Seuran Vuosikirja*, 49 (1996):2, s. 88–89.

Arvosteltu teos: Proosan taiteesta: Leevi Valkaman juhlakirja. [Toimituskunta: Pirjo Ahokas, Otto Lappalainen, Liisa Saariluoma]. Turku: Turun yliopisto, 1995. (Turun yliopisto. Taiteiden tutkimuksen laitos. Sarja A; 32).

Ongelmallista monitieteisyyttä. – *Naistutkimus = Kvinnoforskning*, 1996:4.

Arvosteltu teos: Maria-Liisa Järvelä. "Why hath this lady writ her life?" Auto/biography from feminist perspectives. Oulu: Universities of Oulu and Lapland, cop. 1996.

Minunkin aineeni luettiin ääneen! – *Kulttuuritutkimus* 13 (1996):2, s. 49–51.

Arvosteltu teos: Katarina Eskola. Puolipisteen haave. Helsinki : Kirjayhtymä, 1996.

Järki ja tunteet, aika ja aatteet. – *Helsingin Sanomat*, 20.11.1999.

Arvosteltu teos: Kahden. Martti Haavion ja Elsa Enäjärven päiväkirjat ja kirjeet 1920–1927. Toimittanut Katarina Eskola. Porvoo: WSOY, 1999.

Arvosteltu teos: Martti Haavio. Nuoruusvuodet. Kronikka vuosilta 1906–1924. Porvoo: WSOY, 1999.

Arvosteltu teos: Ritva Sievänen-Allen: Tyttö venheessä. Elsa Enäjärvi-Haavion elämä 1901–1951. Porvoo: WSOY, 1993.

Naiset yhteisen herätyksen aalloissa. – *Helsingin Sanomat*, 14.12.1999.
Arvosteltu teos: Irma Sulkunen. Liisa Eerikintytär ja hurmosliikkeet 1700–1800-luvulla.
Helsinki: Gaudeamus, 1999.

Kymmenentuhatta stadionia. – *Helsingin Sanomat*, 19.12.1999.
Arvosteltu teos: Juha Siltala. Valkoisen äidin pojat. Siveellisyys ja sen varjot kansallisessa projektissa. Helsinki: Otava, 1999.
Sylvin oma huone. – *Helsingin Sanomat*, 11.3.2000.
Arvosteltu teos: Marja-Liisa Vartio, Paavo Haavikko. Sylvi Kekkosen muotokuva.
[Helsinki]: Art House, 2000.

Kaksi tulkintaa Sylvi Kekkosesta. – *Helsingin Sanomat*, 18.8.2000.
Arvosteltu teos: Anne Mattsson. Sylvi Kekkosen elämäkerta. Helsinki: Art House, 2000.
Arvosteltu teos: Aino Suhola. Luja ja urhoollinen sydän. Sylvi Kekkosen elämä.
Helsinki: Otava, 2000.

Kaksoiskuva Inkeriin. – *Helsingin Sanomat*, 13.10.2000.
Arvosteltu teos: Inkeri Sava ja Helena Miettinen. Liljan kuva kutsuu. Jyväskylä: Atena, 2000.

Rakkauden hauta. – *Helsingin Sanomat*, 29.10.2000.
Arvosteltu teos: Heidi Liehu. Rakkaus Pariisissa. Helsinki: Sphinx, 2000.

1930-luvun kronikka. – *Helsingin Sanomat*, 13.12.2000.
Arvosteltu teos: Yhdessä. Martti Haavion ja Elsa Enäjärvi-Haavion päiväkirjat ja kirjeet 1928–1939. Toimittanut Katarina Eskola. Helsinki: WSOY, 2000.

Bridget Jones iskee jälleen. – *Helsingin Sanomat*, 28.12.2000.
Arvosteltu teos: Helen Fielding. Bridget Jones. Elämä jatkuu. Helsinki: Otava, 2000.

Historian lähteiden valossa aika on aikaa. – *Helsingin Sanomat*, 31.12.2000.
Arvosteltu teos: Anne Ollila. Aika ja elämä. Aikakäsitys 1800-luvun lopussa.
Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2000.

Runoilija ja virsiherrat. – *Helsingin Sanomat*
Arvosteltu teos: Anu Kaipainen. Kuin on pitkät pilven rannat. Tarvittavin paikoin runsaan kirjallisen vapauden kuvittama kertomus Mateli Kuivalattaren, Kantelettaren muusan ja Suomen ensimmäisen tunnetun naislyriikon yksinäisestä elämästä. Helsinki: WSOY, 2000.

D. Anna Makkosen kirjoittamien ja toimittamien teosten arvostelut

Makkonen, Anna. Romaani katsoo peiliin: mise en abyme -rakenteet ja tekstienvälisyys Marko Tapion Aapo Heiskasen viikatetanssissa. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1991. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; 546). Väitösk.: Helsingin yliopisto.

Pekka Tarkka, Saarijärvi ja Pariisi. Tutkija Marko Tapion kaikukammiossa.
Helsingin Sanomat 15.9.1991.

Markku Ihonen, Romaani puhuu itsestään. Anna Makkonen tutki Marko Tapion romaanin peilikuviot. – *Aamulehti* 15.9.1991.

Tuulikki Valkonen, Tutkimus katsoo peiliin. – *Parnasso* 42 (1992): 4, s. 237–244.

Makkonen, Anna. Lukija, lähdetkö mukaani? Tutkielmia ja esseitä. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1997. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; 689).

Hypén, Tarja-Liisa. Lukijamatkalle kädestä pitäen. – *Sananjalka*, 41 (1999), s. 317–319.

Komulainen, Kauko. Makkosen mukana postmoderniin. – *Sanelma*, 1998: 4, s. 99–101.

Komulainen, Kauko. Makkosen mukana postmoderniin. – *Sanelma* [online], 1998. Saatavissa: <http://www.hum.utu.fi/kkirjallisuus/sanelma/s98krit.html#kauko>

Koskimaa, Raine. Olisin lähtenyt pidemmällekin. – *Konteksti – tutkimuksen avainsana*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1998, s. 195–198. (Kirjallisuudentutkijain seuran vuosikirja, 51: 1).

Koskinen, Noora. Pontto-ilmion kourissa. – *Nuori voima*, 1998: 4, s. 55.

Kuitunen, Kalevi. Kirjallisuudentutkimuksen nykytilasta. – *Bibliophilos*, 57 (1998): 2, s. 47.

Makkonen, Anna. Sinulle. Romaani joka ei uskalla sanoa nimeään, tai, Nainen, kapina, kirjoitus ja historia, eli mitä tapahtui kun tämän kirjan tekijä sai käsiinsä erään päiväkirjan vuodelta 1905. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1996. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; 636).

Carlson, Kristina. Salaperäisen vihkon arvoitus. – *Suomen kuvalehti*, 80 (1996): 12, s. 109.

Korhonen, Kuisma. A diary about diary. – *Books from Finland*, 30 (1996): 4, s. 308–309.

Koli, Raija. Eläköön essee! – *Mitä tapahtuu todelle*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1996, s. 195–198. (Kirjallisuudentutkijain seuran vuosikirja, 49: 2).

Koli, Raija. Eläköön essee! – *Kirjallisuudentutkijain seuran vuosikirja*, 49: 2 [online], 1996. Saatavissa: <http://elektra.helsinki.fi/se/k/0355-0176/49/2/elakoone.html>

Korolainen, Tuula. Elämä, elämä... – *Lukufiilis*, 1996: 2, s. 18–19.

Koskimäki, Paula. Katse tutkijan arkeen. – *Kritiikin uutiset*, 1996: 2, s. 24.

Jokinen, Eeva. Kirja-arvostelu, joka ei tiedä nimeään. – *Naistutkimus*, 9 (1996): 4, s. 72–73.

Niskanen, Annamari. Tutkija salapoliisina. – *Sanelma*, 2 (1996), s. 92–93.

Norkola, Tero. Oman elämänsä tutkija. – *Hiidenkivi*, 3 (1996): 3, s. 37.

Rydman, Jan. Minä vai sinä eli miten tutkija ja kohteensa lomittuvat suloiseksi vyyhdeksi. – *Tieteessä tapahtuu*, 14 (1996): 4, s. 31–32.

Utriainen, Terhi. Akateemista kaksoiselämää. – *Nuori voima*, 1996: 4, s. 55–56.

Veivo, Harri. Voiman näyttö. – *Synteesi*, 15 (1996): 1, s. 75–79.

Kadonnut kangas: retkiä Ida Digertin päiväkirjaan. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2005. 280 s.: kuv. (Kansanelämän kuvauksia; 67).

Kaarlenkaski, Taija: Kadonnutta aikaa etsimässä. – *Elore*, 13 (2006): 1.

Ollila, Anne: Mikrohistoriallista tarinointia. – *Tieteessä tapahtuu*, 24 (2006): 4, s. 70–71.

Rahikainen, Esko: Kankaita ja nurkkakiviä. – *Kansalliskirjasto*, 48 (2006): 2, s. 42–44.

Turunen, Harri. Värikäs ja moniraitainen kudus. – *Elämäntarina*, 2006: 1, s. 50.

Salmi-Niklander, Kirsi: Arvostelu. – *Agricola* [online].

Saatavissa:

<http://agricola.utu.fi/nyt/arvos/arvostelut.php?hakukohde=&jarjestys=&haku=&sivu=10&vps=100&arvostelu=1085>

Sulkunen, Irma: Suuria tapahtumia ja henkilökohtaista historiaa. – *Kirkko ja kaupunki* 23.5.2006.

E. Haastattelut ym.

Ahola, Suvi: Moderni Venny vanhoissa vaatteissa? Tutkijat peräävät Ylen tv-sarjan vastuuta "aikakauden hengen" oikeanlaisesta kuvaamisesta. – *Helsingin sanomat*, 20.1.2003. (Haastateltavana sarjan ohjaaja Pekka Ruohoranta ja kirjoittaja Liisa Urpelainen sekä SKS:n kirjallisuusarkiston johtaja Anna Makkonen, Helsingin yliopiston taidehistorian professori Riitta Konttinen ja historiantutkija, dosentti Irma Sulkunen.)

Ahola, Suvi: Rakas päiväkirja... Edes hitunen kuolemattomuutta. – *Kodin kuvalehti*, 1997:18, s. 44–48.

(Haastateltavana naisten kirjoittamiin päiväkirjoihin perehtynyt kirjallisuudentutkija Anna Makkonen.)

Carlson, Kristina: Salaperäisen vihkon arvoitus. – *Suomen kuvalehti*, 1996 (80):12, s. 109.

(Haastateltavana kirjallisuudentutkija Anna Makkonen kirjansa "Sinulle, eli, Mitä tapahtui kun tämän kirjan tekijä sai käsiinsä erään päiväkirjan vuodelta 1995" taustoista.)

Grunström, Elina: Kirjeitä menneisyydestä. – *Kotiliesi*, 2002:5, s. 28–31.

(Haastateltavana Anna Makkonen kirjekokoelmien julkaisemisesta.)

Ingström, Pia: Arkivfynd och biografiska godbitar. – *Hufvudstadsbladet*, 24.2.2002. (Kring litteraturen ; 1).

(Anna Makkonen, chef för litteraturarkivet vid Suomalaisen kirjallisuuden seura, intervjuas. - Ytterligare en artikel på Impuls-spalten: Mysteriet Varhia / Pia Ingström (De försvunna papperna av Otto Varhia, som dog 1956).)

Kempainen, Jouni K.: Kuka oli neiti X, eli, Miten tutkija Anna Makkonen sai selville tuntemattoman päiväkirjan kirjoittajan henkilöllisyyden. – *Helsingin sanomat*, 17.3.1996.

(Taustaa kirjallisuustieteen vs. professori Anna Makkosen kirjalle "Sinulle, eli, Mitä tapahtui kun tämän kirjan tekijä sai käsiinsä erään päiväkirjan vuodelta 1995).)

Lilja, Kimmo: SKS – suomalaisen kulttuurin kaikkein pyhin. – *Turun sanomat*, 28.2.2003.

(Lisäksi kirjoitukset: Kirjasto antaa työkaluja tutkimukseen ; Kirjallisuusarkisto täynnä arvotavaraa (haastattelussa arkistonjohtaja Anna Makkonen) ; Maan vanhin kustannustalo reagoi nopeasti (haastattelussa kustannusjohtaja Päivi Vallisaari) ; Aku Ankkakin haki Lönnrotin muistiinpanoja / Risto Laine ; Aboriginaaleja, ufoja ja laihdutuspuheita (haastattelussa Turun yliopiston folkloristiikan professori Annikki Kaivola-Bregenhøj) / Risto Laine ; Kalevalan lääketieteessä paljon pätevää (haastattelussa Oulun yliopiston lastentautiopin professori Kauko Kouvalainen) / Risto Laine.)

Salokorpi, Sinikka: Naiset sanojen maailmassa. – *Kotiliesi*, 2001:7, s. 40–43.

(Haastateltavina Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjallisuusarkiston, Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskuksen ja kustannusosaston vastaavat Anna Makkonen, Iris Schwanck ja Päivi Vallisaari.)

Tulonen, Hannele: Näytteillepano vaarantaa arkistoaarteet. – *Helsingin sanomat*, 9.11.2005.

(Haastateltavana Suomalaisen kirjallisuuden seuran (SKS) kirjallisuusarkiston johtaja Anna Makkonen. Arkiston lainaama Mika Waltarin muistikirja varastettiin 5.11. Päivälehdessä museon näyttelystä Helsingissä. – Lisäksi: Kärjessä Kalevala ja Kulttuuriadressi. Varkaalle ei kelpaa mikä tahansa (Tausta -artikkeli) / Hannu Marttila.)

Uusi-Hallila, Tuula. Taitoa, intoa, kokemusta. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura sai uusia osajia. – *Hiidenkivi*, 8 (2001):2, s. 6–8.

(Päivi Vallisaaren, Anna Makkosen, Iris Schwanckin ja Veijo Kekäläisen haastattelu.)